

Program for digital utvikling – utlysning 2016

- gode fellestløsninger, økt kvalitet og rikere opplevelser

I 2015 lanserte Kulturrådet et utviklingsprogram for digital utvikling. Innenfor programmet kan det søkes om både ett- og toårige prosjekter, dvs. med tildelinger både i 2016 og i 2017. Utlysningen for 2016 bygger på dette programmet, og kriteriene er noe spisset i retning av felles systemer og infrastruktur, forbedring av datakvaliteten og tilgjengeliggjøring av museumsdata.

Museenes samlinger skal digitaliseres og gjøres tilgjengelig for forvaltning, forskning, formidling og opplevelser. Museene må sørge for gode basisdata og tilby digital formidling som et supplement og en utvidelse av de fysiske utstillingene og tilbudene ved museene. Dette krever velfungerende verktøy i museene, og en digital infrastruktur for ekstern tilgang til dataene som er åpen og enkel å bruke.

Kulturrådet har følgende målsettinger for utlysningen av midler i 2016 innenfor program for digital utvikling

- 1) Museene skal sikres effektive og velfungerende systemer for samlingsforvaltning og formidling
- 2) Museumssystemene skal støtte opp under arbeid med forbedring av datakvaliteten
- 3) Museumssystemene skal bidra til gode formidlingsløsninger og brukeropplevelser for publikum
- 4) Museene bør publisere en større andel av museumssamlingene som søkbare og maskinlesbare data. Metoder, planer og strategier for dette arbeidet må utarbeides slik at takten øker og kvaliteten forbedres.
- 5) Museumsdata skal i størst mulig grad være åpent tilgjengelig for tredjeparts bruk
- 6) Prosjekter innenfor programmet skal bidra til å styrke og videreutvikle kompetanse på digital samlingsforvaltning

Ved tildelinger i programmet vil Kulturrådet prioritere prosjekter som bidrar til videreutvikling av den digitale infrastrukturen i museumssektoren og som utnytter eksisterende og felles innhold i utviklingen av nye løsninger.

1. Museene skal sikres effektive og velfungerende systemer for samlingsforvaltning

Museumssystemene skal støtte opp under de daglige oppgavene med katalogisering, samlingsforvaltning, logistikk og formidling av de viktigste samlings- og objekttypene i norske museer.

I utviklingen av fellessystemene vil vi legge vekt på åpenhet og modularisering av systemporteføljen, med en langsiktig målsetting om at det skal være mulig å utnytte ulike komponenter fra forskjellige systemleverandører ved ett og samme museum (eller innenfor samme systeminstallasjon).

2. Museumssystemene skal støtte opp under arbeid med forbedring av datakvaliteten

En av utfordringene for museene er hvordan museenes samlingsdata kan gjøres mer tilgjengelige og bedre egnet for videre bruk. Denne delen av programmet skal derfor bidra til kompetanse, metoder og verktøy for mer effektiv produksjon av kvalitetsdata, og også kvalitetsforbedring av allerede eksisterende data. I begge tilfeller skal prosjektene bidra til at museenes data lenkes med andre kilder og gjøres tilgjengelige for flere brukere. Standardisering, dataproveniens, unike identifikatorer, lisensiering, stabile fellesressurser, ko-referanser, automatisert datavask og annotering er noen stikkord som prosjektene bør adressere.

Prosjekter knyttet til digitale fellestløsninger som *Primus*, *KulturNAV*, *Digitalt museum* og *Norvegiana*, og som kan bidra til å heve kvaliteten på museenes databaser, vil prioriteres. Det er en forutsetning at prosjektene forholder seg til relevante standarder på feltet, som for eksempel CIDOC-CRM, SKOS, Europeana EDM, LIDO og SPECTRUM.

3. Museumssystemene skal bidra til gode formidlingsløsninger og brukeropplevelser for publikum

Denne delen av programmet skal belyse hvordan digitale formidlingsløsninger kan utnyttes bedre gjennom prosjekter som knytter det digitale og det fysiske sammen i museumsformidlingen, og der den digitale komponenten bidrar til mer effektiv læring og beriker museumsopplevelsen. Prosjekter som knytter an til digitale fellesløsninger og gjenbruger eller beriker innholdet i eksempelvis *DigitaltMuseum* blir prioritert.

En forutsetning for tildeling innenfor denne delen av programmet er at innholdet (selve dataene; det faglige innholdet) i formidlingsløsningene er en integrert del av museets generelle samlingsforvaltningssystem (katalog), dvs. at innholdet ikke framstår som en frikoblet aktivitet fra museets øvrige arbeid med samling, katalog og formidling.

4. Museene bør publisere en større andel av museumssamlingene som søkbare og maskinlesbare data

Gode basisdata om samlingene bidrar til enklere og mer effektiv samlingsforvaltning og bedre publikumsopplevelser. I dag er bare litt over 50 % av museenes gjenstandsmateriale tilfredsstillende registrert digitalt, og mindre enn 5 % er tilgjengeliggjort på internett med bilde. Tilsvarende tall for fotosamlingene er henholdsvis 12 og 5 %. Store deler av museumssamlingene er med andre ord digitalt usynlige for publikum. Dette skaper utfordringer både for forvaltning og formidling.

5. Museumsdata skal i størst mulig grad være åpent tilgjengelig for tredjeparts bruk

Et viktig virkemiddel for å tilgjengeliggjøre data fra museumssamlingene er å publisere museumsdata som åpne data for tredjeparts bruk. Det er en fordel om prosjektene bidrar til å knytte museenes data til andre kilder og åpner museenes infrastruktur for andre brukere.

6. Prosjekter innenfor programmet bør bidra til å styrke og videreutvikle kompetanse på digital samlingsforvaltning

Det er et stort behov for å se den digitale samlingsforvaltningen som en integrert del av museets samlede samlingsforvaltning, og ikke som en separat og adskilt aktivitet.